

शासकीय निवासस्थानात वास्तव्य करणारा
शासकीय कर्मचारी/अधिकारी अचानक बेपत्ता
झाल्यास त्यास वाटप करण्यात आलेल्या
शासकीय निवासस्थानासंबंधातील धोरण
ठरविणेबाबत

महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग

शासन निर्णय क्र.शानिवा-२५१३/प्र.क्र.४६५/१३/२३-अ

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२,

दि. १४ जुलै, २०१५

पहा:- सामान्य प्रशासन विभाग, परिपत्रक क्र.शानिवा-१०९३/५९६४/प्र.क्र.९८-९४/२३-अ

दि.२५ मार्च, १९९४

प्रस्तावना:-

शासकीय निवासस्थानात वास्तव्य करणारा कर्मचारी अचानक बेपत्ता झाल्यास त्याच्या कुटुंबीयांस बऱ्याच अडचणींना तोंड द्यावे लागते. काही प्रकरणी शासनाच्या असे निदर्शनास आले आहे की, ज्या शासकीय कर्मचाऱ्याच्या नावे शासकीय निवासस्थानाचे वाटप झालेले आहे, तो कर्मचारी अचानक बेपत्ता झाल्यानंतर त्यांच्या कुटुंबीयांकडून अशी विनंती करण्यात येते की, त्यांची मुंबई येथे अन्यत्र रहाण्याची कोणतीही सोय नसल्याने, त्यांची गैरसोय होऊ नये म्हणून त्यांना शासकीय निवासस्थानात संबंधीत कर्मचाऱ्याचा ठावठिकाणा सापडेपर्यंत वास्तव्य करण्यास शासनाने परवानगी द्यावी. इंडियन एव्हीडन्स ॲक्टच्या कलम १०८ च्या तरतूदीनुसार जेव्हा एखादा इसम जिवंत आहे की, मृत्यू पावला आहे असा प्रश्न निर्माण होतो व तो जर जिवंत असता तर त्याच्याबद्दलची माहिती सहजगत्या ज्या व्यक्तीला अवगत झाली असती, अशा व्यक्तीला ७ वर्षांपर्यंत त्यांच्याबद्दल काहीच ऐकीवात आले नाही तर तो जिवंत आहे हे सिद्ध करण्याची जबाबदारी जी व्यक्ती, तो जिवंत आहे असे शपथपूर्वक प्रतिपादन करते त्या व्यक्तीची असते. याचाच अर्थ सदर तरतूदीनुसार साधारणपणे शासकीय कर्मचारी बेपत्ता झाल्याच्या दिनांकापासून ७ वर्षांचा कालावधी उलटल्याशिवाय तो मृत्यू पावला आहे असे समजता येत नाही. त्यामुळे काही प्रकरणी बेपत्ता कर्मचाऱ्याचे कुटुंबीय सदर कर्मचारी बेपत्ता झाल्याच्या दिनांकापासून ७ वर्षे पूर्ण झाल्याचा दिनांक अथवा सदर कर्मचारी मृत झाला आहे असे सिद्ध होईपर्यंतचा दिनांक, यापैकी जो अगोदरचा दिनांक असेल त्या दिनांकापर्यंत संबंधित शासकीय कर्मचाऱ्याच्या कुटुंबीयास शासकीय निवासस्थानात रहाण्यास परवानगी देण्याची मागणी करीत असतात. त्यामुळे अशा प्रकरणी धोरण विहीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. या बाबीसंदर्भात सर्वांगाने विचार करून शासन पुढीलप्रमाणे धोरण विहीत करीत आहे.

२. शासन निर्णय वित्त विभाग क्र. सेनिवे-१०८९/४९१/सेवा-८ ,दि.५ जुलै १९९१ अन्वये शासनाने असा निर्णय घेतला आहे की, जेव्हा शासकीय कर्मचारी त्याच्या कुटुंबाला सोडून बेपत्ता होतो, त्यावेळी त्याच्या कुटुंबाला एका वर्षाच्या कालावधीनंतर अनुज्ञेय असेल त्याप्रमाणे सर्वसाधारण /वाढीव दराने कुटुंब निवृत्ती वेतन व जर सदर कर्मचारी सेवानिवृत्त झाला असता तर त्याला जेवढी सेवानिवृत्ती उपदानाची रक्कम मिळाली असती तेवढी मृत्यू उपदानाची रक्कम प्रदान करण्यात यावी. या शासन निर्णयानुसार निदर्शनास येते की, बेपत्ता शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या कुटुंबियांची आर्थिकदृष्ट्या अडचण होऊ नये म्हणून शासनाने ७ वर्षांपर्यंत कुटुंबनिवृत्तीवेतन व उपदानाच्या रकमा रोखून न ठेवता सदर कर्मचारी बेपत्ता झाल्याच्या दिनांकापासून एका वर्षाच्या कालावधीनंतर त्यांना देय ठरविल्या आहेत. या निर्णयाशी सुसंगत निर्णय घेण्याच्या दृष्टीने शासन आता खालीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय :-

३. बेपत्ता शासकीय कर्मचाऱ्याच्या कुटुंबियांना, सदर कर्मचारी बेपत्ता झाल्याच्या दिनांकापासून एका वर्षापर्यंत शासकीय निवासस्थानात वास्तव्य करण्यास खालील परिच्छेद -४ मध्ये विहित करण्यात आलेल्या अटीच्या पूर्ततेच्या अधीन राहून परवानगी देण्यात यावी. सदर एक वर्षाच्या कालावधीत बेपत्ता शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या कुटुंबियांच्या प्रकरणी नियमित दराने भाडेआकारणी करण्यात यावी.

४. वरील निर्णयाचा लाभ घेण्यासाठी खालील अटींची पूर्तता होणे आवश्यक आहे:-

- i) शासकीय कर्मचारी बेपत्ता झाल्यानंतर त्याच्या कुटुंबियांनी एका महिन्याच्या आत संबंधित पोलीस प्राधिकाऱ्याकडे प्रथम खबरी अहवाल (एफ.आय.आर.) नोंदविलेला असावा. सदर एक महिन्याचा कालावधी संबंधित कर्मचारी कार्यरत असलेल्या शासकीय कार्यालयात ज्या दिनांकापासून अनुपस्थित असेल त्या दिनांकापासून परिगणित करण्यात येईल.
- ii) शासकीय कर्मचाऱ्याच्या कुटुंबातील अन्य कोणी सदस्य अर्थार्जन करीत नसावा.
- iii) शासकीय कर्मचाऱ्याचे अथवा त्याच्या कुटुंबियांचे मुंबई शहरात अथवा मुंबई उपनगरात अथवा बृहन्मुंबई परिसरात स्वतःच्या मालकीचे निवासस्थान नसावे.
- iv) सदर एका वर्षाच्या कालावधीत शासकीय कर्मचाऱ्याच्या कुटुंबियांनी त्यांच्या निवासाची सोय अन्यत्र करणे बंधनकारक राहिल.
- v) एका वर्षाच्या कालावधीनंतर संबंधित बेपत्ता शासकीय कर्मचाऱ्याच्या कुटुंबियांस कोणत्याही परिस्थितीत मुदतवाढ दिली जाणार नाही.
- vi) एका वर्षाच्या कालावधीमध्ये जर शासकीय कर्मचाऱ्याचा ठावठिकाणा सापडला व त्याच्या अवाक्याबाहेरच्या कारणामुळे तो बेपत्ता झाला नव्हता तर हेतूपुरस्पर तो कुटुंबाला सोडून निघून गेला होता असे निदर्शनास आले तर संबंधित शासकीय कर्मचाऱ्याकडून उपरोक्त एक वर्षाच्या कालावधीत अनुज्ञप्ती शुल्काच्या दुप्पट दराने भाडे वसूल करण्यात येईल.

५. उपरोक्त शासन निर्णयाच्या प्रयोजनार्थ “कुटुंब” संज्ञेची व्याख्या म्हणजे

(अ) बेपत्ता शासकीय कर्मचाऱ्याची पत्नी/पती

(ब) मुलगा

(क) अविवाहीत मुलगी

(ड) त्याच्यासोबत वास्तव्य करीत असलेले व शासकीय अधिकारी/कर्मचारी यांच्यावर अवलंबून असलेले आई वडील

६. हे आदेश सदर आदेशाच्या दिनांकापासून लागू ठरतील. तसेच सदर आदेशांच्या दिनांकास जी प्रकरणे प्रलंबीत असतील अशा प्रकरणी देखील सदर आदेश प्रकरणपरत्वे सामान्य प्रशासन विभागाच्या पूर्व संमंतीने लागू ठरविण्याबाबत निर्णय घेण्यात येईल.

७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१५०७१४१६०२५६४१०७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(भा.र.गावीत)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई -४०० ००६.
- २) सर्व सन्माननीय संसद सदस्य, विधानमंडळ सदस्य, महाराष्ट्र राज्य.
- ३) मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.
- ४) मा.मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई- ४०० ३२.
- ५) सर्व मा.मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
- ६) मा.अध्यक्ष, विधानसभा यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन, मुंबई -४०० ०३२.
- ७) मा.उपाध्यक्ष विधानसभा यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन, मुंबई - ४०० ०३२.
- ८) मा.सभापती, विधान परिषद यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन, मुंबई - ४०० ०३२.
- ९) मा.उपसभापती, विधान परिषद यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन, मुंबई - ४०० ०३२.
- १०) मा.विरोधी पक्षनेता, (विधान सभा) यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन, मुंबई - ४०० ०३२.
- ११) मा.विरोधी पक्षनेता, (विधान परिषद) यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन, मुंबई - ४०० ०३२.
- १२) मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, यांचे उप सचिव, मंत्रालय, मुंबई -४०० ०३२.
- १३) मा.अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग, मुंबई

- १४) प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई -४०० ०३२.
- १५) प्रधान सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १६) सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
- १७) प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूल शाखा, मुंबई (पत्राने)
- १८) प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपिल शाखा, मुंबई (पत्राने)
- १९) प्रबंधक, लोकआयुक्त व उपलोक आयुक्त, मुंबई (पत्राने)
- २०) सचिव, लोकसेवा आयोग, मुंबई (पत्राने)
- २१) महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र, मुंबई
- २२) महालेखापाल-२ (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र, नागपूर
- २३) महालेखापाल-१ (लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र, मुंबई
- २४) महालेखापाल-२ (लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र, नागपूर,
- २५) पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- २६) पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई, मुंबई.
- २७) संचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई -३२.
- २८) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
- २९) निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई
- ३०) अधीक्षक अभियंता, मुंबई मंडळ, मुंबई
- ३१) कार्यकारी अभियंता, इलाखा शहर विभाग, मुंबई
- ३२) कार्यकारी अभियंता, मध्य मुंबई, वरळी, मुंबई-४०० ०९८
- ३३) कार्यकारी अभियंता, उत्तर मुंबई विभाग, अंधेरी(प) मुंबई-४०० ०२३
- ३४) सक्षम प्राधिकारी, बृहन्मुंबई, जुने जकात घर, मुंबई - ४०० ०२३
- ३५) सर्व मंत्रालयीन विभाग
- ३६) सर्व विभागीय आयुक्त
- ३७) बृहन्मुंबईतील सर्व विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख
- ३८) निवड नस्ती